

DECIZIE

05 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Autoritatea
Aeronautică Civilă a Republicii Moldova împotriva Societății cu Răspundere
Limitată „Fly One” privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a
restituit cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One”,
ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a ț ă :

La 10 iulie 2017, Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Fly
One”, ulterior concretizată la 03 octombrie 2018 privind încasarea datoriei în sumă
de 9 332 552,89 de lei, penalității de întârziere în sumă de 167 986,08 de lei,
dobânda de întârziere în sumă de 142 673,04 de lei.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-
a admis acțiunea înaintată de Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One” în beneficiul
Autorității Aeronautice Civile a Republicii Moldova în temeiul contractului de
cesiune de creanță din 25 aprilie 2017 și acordului de eşalonare a datoriei din 13
septembrie 2017, datoria în sumă de 9 332 552,89 de lei, dobânda de întârziere în
sumă de 167 986,08 de lei, penalitatea în sumă de 142 673,04 de lei, în total suma de
9 643 212,01 de lei.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One” în beneficiul
statului, taxa de stat în mărime de 50 000 de lei, taxă care urma a fi achitată la
depunerea cererii de chemare în judecată și de plata căreia reclamanta este scutită
prin lege.

Manifestând dezacord față de hotărârea primei instanțe, la 27 decembrie 2018
Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One” a declarat apel motivat, solicitând

casarea hotărârii din 16 octombrie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

Prin încheierea din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit Societății cu Răspundere Limitată „Fly One” cererea de apel ca depusă în afara termenului legal.

La 18 februarie 2019 Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One” a declarat recurs împotriva încheierii din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și repunerea în termenul de declarare a apelului.

În susținerea recursului a indicat că, încheierea instanței de apel a fost recepționată de recurent la 04 februarie 2019, astfel recurentul se află în interiorul termenului de atac a actului de procedură.

A menționat că a fost în imposibilitate să depună cererea de apel în termen, așa cum juristul companiei s-a aflat în concediul medical, respectiv nu a cunoscut nimeni despre dosarele ce se aflau pe rol în judecată și în acest sens, consideră motivul întârzierii ca fiind unul întemeiat.

A susținut că Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One” are angajat în calitate de jurist o singură persoană, Nicolae Duca, care însă nu a participat în ședința de judecată din 16 octombrie 2018, înaintând cerere de amânare a ședinței de judecată pe motiv de boală. Prin urmare, reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Fly One”, nu a putut cunoaște momentul pronunțării dispozitivului hotărârii.

A indicat că, cererea cu privire la eliberarea dispozitivului hotărârii din 16 octombrie 2018, înaintată de către Nicolae Buzu, care este angajat la Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova, nu presupune și faptul că reprezentantul companiei „Fly One” era în cunoștință de cauză.

Potrivit corespondenței, Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One” a recepționat dispozitivul hotărârii la 19 noiembrie 2018, cu 28 de zile mai târziu decât stabilește art. 236 alin. (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 22 ianuarie 2019 și expediată în adresa participanților la proces la 02 februarie 2019 (f.d. 126, 130), însă confirmarea privind recepționarea încheierii recurate lipsește.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen, la 18 februarie 2019.

Potrivit prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One”, neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărîrea din 16 octombrie 2018 a Judecătorei Chişinău, sediul Central, s-a admis integral cererea de chemare în judecată şi s-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One” în beneficiul Autorităţii Aeronautice Civile a Republicii Moldova în temeiul contractului de cesiune de creanţă din 25 aprilie 2017 şi acordului de eşalonare a datoriei din 13 septembrie 2017, datoria în sumă de 9 332 552,89 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 167 986,08 de lei, penalitatea în sumă de 142 673,04 de lei, în total suma de 9 643 212,01 de lei.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One” în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 50 000 de lei, taxă care urma a fi achitată la depunerea cererii de chemare în judecată şi de plata căreia reclamanta este scutită prin lege (f.d. 105).

La 27 decembrie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One” a declarat apel motivat împotriva hotărîrii din 16 octombrie 2018 a Judecătorei Chişinău, sediul Central (f.d. 115-116).

În conformitate cu art.110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanţa (judecătorul), participanţii la proces şi alte persoane legate de activitatea instanţei trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art.113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanţa de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanţa de apel în cazurile şi în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art.116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanţă.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decît în cazul în care partea şi-a exercitat dreptul la acţiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depăşirea termenului de procedură.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanţa de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Astfel, prin încheierea din 22 ianuarie 2019 a Curţii de Apel Chişinău, s-a restituit Societăţii cu Răspundere Limitată „Fly One” cererea de apel ca depusă în afara termenului legal (f.d. 122-125).

Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One” a depus cererea de apel în afara termenului legal, deoarece art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează expres că acest termen se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Concomitent Colegiul relevă că instanța de apel justificat a menționat că apelantul în cererea de apel nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului și nu a prezentat probe pertinente și admisibile ce ar justifica depășirea termenului de procedură. Or, instituția de drept procesual a repunerii în termen constituie beneficiul acordat de lege titularului unui drept procesual, care din motive justificate nu și-a putut exercita dreptul în interiorul termenului stabilit de lege.

În conformitate cu art. 236 alin. (4) Cod de procedură civilă, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile. În acest sens, pornind de la faptul că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa reprezentantului Societății cu Răspundere Limitată „Fly One”, Colegiul menționează că la 01 noiembrie 2018, conform scrisorii de însoțire Societății cu Răspundere Limitată „Fly One” i-a fost expediată copia dispozitivului hotărârii din 16 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central (f.d. 107). De altfel, recurentul nu neagă recepționarea dispozitivului hotărârii primei instanțe la data de 19 noiembrie 2018 (f.d. 129).

În circumstanțele expuse mai sus, Colegiul conchide că recurentul nu a fost lipsit de dreptul de a exercita în termenul prevăzut de lege calea de atac apelul împotriva hotărârii primei instanțe, iar instanța de apel corect a reținut că Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One” a omis termenul de declarare a apelului, fără a solicita repunerea în termen.

Colegiul accentuează că prezintă relevanță nu data recepționării dispozitivului hotărârii, dar invocarea motivelor ce justifică declararea apelului în afara termenului legal, inclusiv cu solicitarea de repunere în termen la declararea apelului or, instanța de apel nu poate din oficiu să repună apelantul în termenul de declarare a apelului, fapt corect reținut și de instanța de apel.

Colegiul precizează că materialele cauzei confirmă că apelul împotriva hotărârii din 16 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost declarat în afara termenului legal și în condițiile în care apelul a fost declarat peste termen, apelantul urma să solicite repunerea în termen cu invocarea motivelor ce au justificat omiterea acestuia, ceea ce la caz nu s-a realizat de către apelant.

Cu referire la prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul conchide că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că, nevalorificarea drepturilor procedurale de către Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One” în termenul stabilit, nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție. Nu poate fi pusă pe seama instanțelor de judecată îngrădirea accesului la justiție, în condițiile când însuși apelantul a ignorat prevederile legale.

Colegiul notează că, unul din aspectele preeminenței dreptului, rezultând din jurisprudența CtEDO, este principiul securității raporturilor juridice. Or, CtEDO statuează că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit

după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

Așa fiind, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea de restituire a cererii de apel ca fiind tardivă, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Colegiul precizează că, circumstanțele expuse de recurent nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel a adoptat o încheiere legală, având în vedere că apelantul/recurent a omis termenul pentru depunerea cererii de apel și nici nu a solicitat repunerea în acest termen de procedură.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 22 ianuarie 2019.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One”.

Se menține încheierea din 22 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Fly One” privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh